

Sygn. akt

III AUa 1298/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 lipca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Marta Pańczyk-Kujawska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **16 lipca 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę rodzinną za okres od 1 marca 2013r.

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **1 sierpnia 2013 r.** sygn. akt **IV U 685/13**

zmienia zaskarżony wyrok jak też poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 7 marca 2013r. w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. B. prawo do renty rodzinnej od daty wstrzymania do dnia 30 września 2013 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. powołując art. 68 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił wnioskodawcy J. B. prawa do renty rodzinnej od 1 marca 2013 r. wskazując w uzasadnieniu, że w dacie ukończenia 25 lat życia nie był studentem ostatniego roku studiów.

Skarżąc powyższą decyzję odwołaniem wnioskodawca J. B. naprowadził, iż 1 października 2008 r. rozpoczął naukę na trwających 3,5 roku studiach inżynierskich na (...) w K.. Po ich zakończeniu, zachowując ciągłość nauki, podjął studia magisterskie trwające półtora roku. Przewidywany termin zakończenia nauki przypadał na 30 września 2013 r. W konkluzji wskazując, iż w dniu ukończenia 25 lat pobierał naukę na ostatnim roku akademickim pięcioletniej edukacji, wniósł o uchylenie lub zmianę zaskarżonej decyzji oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wyrokiem

z dnia 1 sierpnia 2013 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż J. B. (ur. (...)) na podstawie decyzji organu rentowego z 28 października 2011 r., począwszy od 21 września 2011 r. uzyskał prawo do renty rodzinnej. 1 października 2008 r. wnioskodawca podjął trwające 3,5 roku studia inżynierskie I stopnia na (...) w K.. Po ich ukończeniu wystąpił z wnioskiem

o przyjęcie na studia stacjonarne II stopnia na tym samym wydziale, na których naukę rozpoczął 5 marca 2012 r. Uzupełniające studia II stopnia miały trwać 1,5 roku

– 3 semestry, rozłożone na dwa lata studiów. Pierwszy rok obejmował dwa semestry

i trwał od marca 2012 r. do lutego 2013 r. , zaś drugi obejmował jeden semestr trwający od marca 2013 r. do września 2013 r. Sąd Okręgowy ustalił również, że na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 15 marca 2012 r. wznowiono na rzecz wnioskodawcy wypłatę przedmiotowej renty od 1 marca 2012 r. do 28 lutego 2013 r., zaś kolejną decyzją z dnia 5 lutego 2013 r. wstrzymano wypłatę tej renty od 1 marca 2013 r. Dalej zaś w dacie 7 marca 2013 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję. W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca w chwili ukończenia 25 roku życia był studentem pierwszego roku uzupełniających studiów magisterskich, który trwał od marca 2012 r. do końca lutego 2013 r. Podkreślił, że z punktu widzenia art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno - rentowej bez znaczenia pozostaje, czy ostatni rok studiów trwa jeden czy dwa semestry. Wobec powyższego odwołanie jako nieuzasadnione oddalił

na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc.

Skarżąc powyższy wyrok apelacją, wnioskodawca J. B. zarzucił naruszenie art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej przez przyjęcie, że wobec niego, przepis ten nie będzie miał zastosowania. W uzasadnieniu apelujący naprowadził,

że Sąd Okręgowy wydając zaskarżone orzeczenie nie uwzględnił specyfiki toku wybranych przez niego studiów. Orzekając zaś w sprawie winien opierać się nie tylko na wykładni literalnej przepisów ustawy ale uwzględnić winien także zasady współżycia społecznego jak i zasadę słuszności. W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i przyznanie prawa do renty rodzinnej do czasu ukończenia ostatniego roku studiów tj. do 30 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył co następuje :

Apelacja wnioskodawcy jest zasadna i skutkuje wydaniem orzeczenia reformatoryjnego, aczkolwiek z dalece innych względów, niż te na które w jej treści wskazywał wnioskodawca.

Spór w sprawie dotyczył ustalenia, czy J. B. ukończył 25 lat będąc na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej ustawą emerytalno – rentową (tekst jednolity. Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.). Pozytywne przesądzenie tej kwestii bezpośrednio wpływa bowiem na prawo wnioskodawcy do renty rodzinnej na dalszy okres tj. do czasu ukończenia ostatniego roku studiów. Przypomnieć należy, że powołanym przepisem ustawodawca dopuścił dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej dzieciom, które ukończyły 25 lat życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, a to do czasu ukończenia tego roku studiów.

Z okoliczności sprawy wynika, iż wnioskodawca z uwagi na kontynuowanie nauki był uprawniony do renty rodzinnej nieprzerwanie od 21 września 2011 r. Począwszy od 1 października 2008 r. był studentem studiów stacjonarnych I stopnia na (...) w K. na kierunku (...) Nauka na tych studiach trwała 3,5 roku i wnioskodawca zakończył ją

23 lutego 2012 r. złożeniem egzaminu inżynierskiego. 24 lutego 2013 r. wnioskodawca został przyjęty na program studiów II stopnia, które rozpoczęły się 5 marca 2012 r

– co wynika z pozyskanego przez tutejszy Sąd działający w trybie art. 382 kpc, zaświadczenia wystawionego przez (...) w dacie 19 marca 2014 r.

(k. 46). Uzupełniając postępowanie dowodowe tutejszy Sąd ustalił również, że wpis na drugi semestr tych studiów wnioskodawca uzyskał 15 października 2012 r. , zaś na semestr trzeci 22 lutego 2013 r. Pracę magisterską wnioskodawca obronił 26 września 2013 r. (zaświadczenie wystawione przez (...) w dacie 10 kwietnia 2014 r.). Z powyższego wynika, iż w dacie ukończenia 25 roku życia tj. 4 lutego 2013 r. wnioskodawca był studentem kolejnego – drugiego - semestru studiów II stopnia.

W tych okolicznościach, w ocenie składu orzekającego tutejszego Sądu, nie sposób podzielić stanowisko zaprezentowane w sprawie przez Sąd Okręgowy.

W pierwszej kolejności mieć na uwadze należy, że zasadniczym celem renty rodzinnej jest dostarczanie osobom wymienionym w art. 68 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS środków utrzymania w czasie, gdy w związku z kształceniem nie wykonują pracy dającej źródło utrzymania (patrz : wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006 r. sygn. III UK 49/06, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 205). Oceniając roszczenie wnioskodawcy przez pryzmat warunków określonych w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej mieć zatem na uwadze należy celowościowy charakter renty rodzinnej tj. dostarczania środków utrzymania tym dzieciom zmarłego pracownika, które w związku z kształceniem się w szkole nie wykonują pracy stanowiącej źródło utrzymania. Dokonując w tym kontekście wykładni powołanej normy, zauważyć należy, jak słusznie uczynił to Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 13 listopada 2013 r. sygn. akt III AUa 296/13, że przepis ten został wprowadzony do porządku prawnego

w okresie, kiedy formy edukacji w szkolnictwie wyższym opierały się na systemie roku akademickiego, zaczynającego się w jesieni, a kończącego początkiem lata roku następnego. Jak zasadnie stwierdził tamtejszy Sąd, ustawodawca nie wskazał

w powołanym wyżej przepisie, że chodzi o rok akademicki. Rozumienie takie wywodzi się z orzecznictwa sądowego, dotyczące standardowego okresu rozpoczęcia, trwania

i zakończenia roku akademickiego. Przy aktualnej wykładni powołanej normy nie można jednak nie uwzględnić faktu, że aktualne formy kształcenia różnią się od uprzednio przyjętego schematu 4 lub 5 – letnich jednolitych studiów magisterskich. Stworzono bowiem możliwość ukończenia studiów licencyjnych i odrębnych uzupełniających studiów magisterskich. Przy czym, jak wynika to chociażby z okoliczności rozpoznawanej sprawy, nie zawsze rok akademicki rozpoczyna się i kończy zgodnie

z dotychczasowym schematem organizacyjnym systemu edukacji szkolnictwa wyższego. Nieparzysta ilość semestrów powoduje bowiem, że pierwszy semestr studiów rozpoczyna się w trwającym już roku akademickim, zaś ukończenie ostatniego semestru przewidziane jest końcem następnego roku akademickiego określonego regulaminem studiów. W takich warunkach, podzielając pogląd prezentowany w omawianym orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach, stwierdzić należy,

że osiągnięcie 25 lat życia w czasie ostatniego roku pobierania nauki w szkole wyższej stanowi o spełnieniu przesłanki z art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej z dnia

17 grudnia 1998 r. warunkującej prawo do renty rodzinnej. Tym samym skoro wnioskodawca w dacie 4 lutego 2012 r. był studentem drugiego semestru studiów II stopnia, trwających łącznie 3 semestry, to uznać należało, że w tej dacie był studentem ostatniego roku studiów w szkole wyższej, co potwierdza również treść wystawionego przez Uczelnię zaświadczenia z dnia 10 kwietnia 2014 r.

Za prawidłowością powyższej argumentacji przemawia również okoliczność,

że czas trwania nauki na jednolitych studiach magisterskich, zgodnie z regulaminem studiów (...) w K., wynosi 10 semestrów, więc tyle samo co łącznie nauka na studiach I i II stopnia (7 semestrów i 3 semestry). Traktując zatem naukę odbywaną w tym ostatnim systemie łącznie (tak jak to miało miejsce w okolicznościach faktycznych sprawy), odmienne traktowanie wnioskodawcy i jego rówieśników, studiujących w systemie jednolitych studiów magisterskich, byłoby nieuprawnione z racji celu jakiemu ma służyć przedmiotowe świadczenie.

Mając te okoliczności na uwadze uzasadnionym było przyjęcie, że wnioskodawca spełnia warunki do przyznania żadanego świadczenia, o których stanowi art. 68 ust.2 powołanej wyżej ustawy.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji stosownie do treści art. 386 §1 kpc.